

[Tove Jørgensen]

for, det er så vigtigt at fastholde både mål-sætningsparagraffen og særforsorgsparagraffen. For hvis det er kommunernes sociale udvalg, der skal indstille uden nogen forpligtelse i loven, kan der blive tale om stavnsbåndets genindførelse for den svageste gruppe i samfundet.

Så vil jeg lige sige til hr. Taanquist efter de bemærkninger, han kom med om vores betænkingsbidrag, at hr. Taanquist føler sig altid kaldet til at forsvare lovforslag, der kommer fra socialdemokratiet, og det gør hr. Taanquist uden at være særlig bundet af noget så besværligt som realiteter.

Der er også andre problemer omkring udlægningen. Der er spørgsmålet, om ekspertisen, der i dag findes i særforsorgen, ganske langsomt vil sive væk, og om særforsorgen vil blive udhulet indefra, til de tilbud, man har opnået i dag, ikke længere eksisterer, når der er gået nogle år. Jeg skal bare nævne sådan noget som mangelen på fysioterapeutisk bistand i kommunerne. Den er det meget vanskeligt at få, og der er ikke nogen garanti for, at man får den.

Der er hele spørgsmålet om det opsøgende arbejde, bistandskontorenes overbelastning, mangelen på sundhedsplejersker, at hvert tredje barn falder ud af helbredsundersøgelserne, de dårlige forhold på daginstitutionerne – jeg kan bare nævne lægerapporten, der trak problemerne frem – og det, at man har taget lægekonsulenterne fra daginstitutionerne. Det vil sige, at det er hele førskolealderen, der er risikomomentet, og det er dér, der kan gå nogle ting tabt.

Der er heller ikke fastsat nogen uddannelseskrav til dem, der skal beskæftige sig med de svært handicappede. Der er ikke opstillet nogen standardkrav om, hvad der skal være minimumskrav til kommunerne. Der er ikke ved formuleringen om det nødvendige antal daginstitutioner, specialdaginstitutioner osv. tilstrækkelig sikkerhed for, at der vil blive givet de tilbud, der er behov for. Når man tænker på, hvordan socialministeren har udvandet begrebet om det nødvendige antal og overladt det til de enkelte kommunalbestyrelses politiske flertal at afgøre, hvad der er det nødvendige antal, kan det godt løbe én koldt ned ad ryggen, når man tænker på de handicappedes situation.

Der er tale om indførelse af betaling, og det er en alvorlig forringelse i forhold til de

gældende love. Kommunerne har stillet forslag i anden forbindelse om ophævelse af maksimumsgrænserne for daginstitutionerne, og det vil blive nødvendigt for ministeren at foretage noget i den retning, hvis de handicappede skal ind i de almindelige daginstitutioner. Hvis man ikke samtidig ændrer byrdefordelingen imellem stat og kommune, som DKP har foreslået, vil det betyde stigninger også i forældretaksterne. Det vil ministeren nu klare ved at ændre på fripladsgrænserne, og det vil også være tiltrængt, for det er et spørgsmål om, hvor stor viljen vil være hos andre forældre til at betale højere takster, fordi der kommer et handicappet barn i daginstitutionen.

Der er en lang række andre ting, som jeg vil komme ind på, men det må vente til anden omgang. Det er jo ikke muligt at nå ind på alle de problemer, der er i forbindelse med dette lovforslag, i den korte tid, man har.

Janne Normann (RV):

I det radikale venstre hilser vi med glæde den udformning, lovforslaget har fået. Der er selvfølgelig ikke nogen tvivl om, at dengang vi oprindeligt byggede de store statslige institutioner for de åndssvage, skete det ud fra de bedste intentioner. Vi troede simpelt hen, at det var den bedste behandling, man kunne give dem. Men siden er det jo nok gået op for flere og flere, at både de åndssvage og de såkaldt normale hver især er gået glip af en hel masse. De åndssvage og deres familier har med god grund følt sig sat uden for samfundet, og det, at vi andre ikke er vant til at omgås åndssvage, har medvirket til simpelt hen at mindske tolerancen i samfundet over for de mennesker, der ikke helt ligner flertallet.

Dette lovforslag kan medvirke til, at vi får genetableret forståelsen for, at mennesker, der er anderledes, også har ret til at være her. Det er en udvikling, jeg ser frem til med meget stor forventning.

Altting skal jo have sin tid og dette ikke mindst, men vi anser det for passende, at udlægning sker i 1980. Vi er dog glade for, at der er lagt faste bestemmelser for institutionerne, i hvert fald for de første 5 år, men det er ikke ensbetydende med, at vi deler den mistillid til amter og kommuner, som er ble-